

Irak 2009

Resmî Adı Irak Cumhuriyeti

Başkent Bağdat

Yüzölçümü 437.072 km²

Nüfus 28.221.180 (Temmuz 2008)

GSMH 112,8 milyar dolar

Hükümet Biçimi Federal Cumhuriyet

Devlet Başkanı Celal Talabani

Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari

Türkiye Büyükelçisi Abdul Amir Tabikh

Askerî Harcamalar 8,9 milyar dolar

Asker Sayısı 577.056

Etnik Yapı Şii Arap %58,

Sünni Arap %17, Kürt %17,

Türkmen %6, Diğer %2

Dini Yapı Şii %62, Sünni %36,

Diğer %2

Petrol Üretimi 2,39 Milyon varil/gün

Petrol Tüketimi 0,68 Milyon varil/gün

İhracat 40,8 milyar dolar

İthalat 55,4 milyar dolar

2009 yılında Irak'taki gelişmeleri incelediğimizde, iç siyaseti şekillendiren belli başlı olaylar arasında Kürt bölgesinde ve ülkenin diğer vilayetlerinde ayrı ayrı gerçekleştirilen yerel seçimler, ABD'nin şehirlerden çekilerek güvenliği Iraklı yetkililere devretmesi, özellikle yılın ikinci yarısında artış gösteren güvenlik sorunları ve saldırılar, Araplar ile Kürtler arasında artan gerilim, Irak İslam Yüksek Konseyi lideri Abdülaziz el-Hekim'in hayatını kaybetmesi gösterilebilir. Ekonomik gelişmeler bakımından ise, dünya üzerindeki ekonomik krizin petrol fiyatlarına etkisi bakımından Irak ekonomisinin karşılaştığı zorluklar ve yabancı petrol şirketleri ile yapılan anlaşmalar dikkati çekmektedir. Bir yandan da 2010 başında yapılacak genel seçimlerin hazırlıklarının devam ettiği bu yılda, yerel seçimlerdeki başarısı sonrasında önemli bir figür olarak ön plana çıkan Başbakan Nuri el-Maliki'nin koltuğunu sağlamlaştırmaya çalıştığı görüldü. Bir önceki yıl ABD askerlerinin çekilmesini takvime bağlayan SOFA Anlaşması'nın imzalanmasının ardından, bu yıl yavaş yavaş çekilme sonrası gündem ülkede kendini hissettirmeye başladı. 30 Haziran 2009'da ABD'nin şehirlerdeki varlığına son vererek buradaki güvenlik sorumluluğunu yerli güçlere bırakması önemli bir dönüm noktası oluşturuyordu. ABD askerlerinin tamamen çekilmesi sonrasındaki beklentiler bağlamında, özellikle Kürtler artık konumlarının eskisi kadar güçlü olamayacağını bilincine varmaya başladılar. Bununla ilişkili olarak, Kürtler ile Araplar arasındaki güç mücadelesi, bu yıl Arapların yeniden kendilerini daha fazla hissettirdikleri bir hal aldı. Komşularıyla ilişkilerinde ise, yönetimdeki Şii ağırlıklı hükümetin İran'la genel-